

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 5 december 1996 door de Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende de omvorming van de BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht en tot vervanging van titel II van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995", heeft op 7 januari 1997 het volgend advies gegeven :

STREKKING VAN HET ONTWERP.

Het voor advies voorgelegde ontwerp strekt ertoe een nieuw statuut te creëren voor de openbare omroep van de Vlaamse Gemeenschap.

Hoofdstuk I bevat bepalingen in verband met de omzetting van de BRTN, openbare instelling, in een naamloze vennootschap van publiek recht, voortaan "De Vlaamse Radio- en Televisieomroep" (VRT) te noemen.

Tot de omzetting zou beslist worden door de Raad van Bestuur van de BRTN. Die beslissing zou uitwerking hebben zodra zij door de Vlaamse regering is goedgekeurd en zodra een beheersovereenkomst, te sluiten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de openbare omroep, in werking is getreden. Alle aandelen van de naamloze vennootschap zouden worden toegekend aan de Vlaamse Gemeenschap.

Hoofdstuk II strekt tot de vervanging van titel II van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995. Die titel zou voortaan de bepalingen bevatten die van toepassing zijn op de VRT.

De vervangen titel II bestaat uit dertien hoofdstukken, welke de volgende aangelegenheden regelen : maatschappelijk doel, opdracht en bevoegdheid; duur, aandelen en aandeelhouders; organisatie; beheersovereenkomst; inkomsten en boekhouding; personeel; bijzondere bepalingen inzake de programma's; coproductie en co-financiering; toezicht; mededelingen van de Vlaamse

.../...

overheid; levensbeschouwelijke programma's; televisie-programma's door politieke derden; radio-programma's door levensbeschouwelijke verenigingen en derden.

Een aantal bepalingen van de vigerende titel II worden bijna ongewijzigd overgenomen. Dit is met name het geval met de bepalingen die in die titel zijn ingevoegd bij het decreet van 22 december 1995 (zgn. "mini-decreet").

Hoofdstuk III van het ontwerp bevat overgangsbepalingen, meer bepaald in verband met de bevoegdheden van de gedelegeerd bestuurder, in verband met de voortzetting van het mandaat van de gedelegeerd bestuurder, van de overige leden van het directiecomité en van de leden van de Raad van Bestuur van de BRTN, en in verband met de rechten van de thans erkende verenigingen, stichtingen en derden.

Hoofdstuk IV bevat bepalingen in verband met het pensioen van de personeelsleden van de BRTN, en strekt aldus tot de wijziging van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de rustpensioenen toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Nederlandse radio- en televisieuitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap, en betreffende de overlevingspensioenen toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden.

Er wordt onder meer voorzien in het behoud van de pensioenrechten voor alle personeelsleden van de BRTN waarvan de statutaire tewerkstelling wordt omgezet in een contractuele tewerkstelling. Voorts wordt bepaald dat personeelsleden "die verlof voorafgaand aan pensionering

.../...

genoten overeenkomstig de bepalingen van het personeelsstatuut", op 60-jarige leeftijd (en niet meer op 65-jarige leeftijd) op pensioen gesteld worden. Het ontwerp bevat ook een aantal bepalingen die, zoals in de memorie van toelichting wordt gesteld, bedoeld zijn "om de personeelsleden zoveel als mogelijk aan te moedigen om verlof voorafgaand aan pensionering aan te vragen dan wel met pensioen te gaan zodra zij daartoe de voorwaarden vervullen".

Hoofdstuk V bevat slotbepalingen. Volgens één van die bepalingen dient de Vlaamse Gemeenschap de pensioenverplichtingen van de BRTN ten aanzien van zijn vastbenoemd personeel aan te zuiveren. Voorts wordt de inwerkingtreding van het ontworpen decreet geregeld, en worden een aantal bepalingen van het "mini-decreet" van 22 december 1995 opgeheven.

ALGEMENE OPMERKINGEN.

1.1. Zoals in de memorie van toelichting wordt uiteengezet, bouwt het ontworpen statuut van de VRT voort op de bepalingen van het "mini-decreet" van 22 december 1995. De meeste bepalingen van dat decreet worden inderdaad overgenomen.

Tegen dat decreet, meer bepaald tegen de artikelen 8, 12 en 13 ervan, zijn annulatieberoepen ingesteld bij

.../...

het Arbitragehof, welke op dit ogenblik nog aanhangig zijn (1).

Gelet op die beroepen zal de Raad van State zich ervan onthouden de overeenstemmende bepalingen van het voorgelegde ontwerp aan een inhoudelijk onderzoek te onderwerpen. Het gaat hier om de ontworpen artikelen 15, § 2, en 23, §§ 2 en 3, van de gecoördineerde decreten (artikel 4 van het ontwerp) en om de overgangsbepaling vervat in artikel 5 van het ontwerp (2).

Een van de door de verzoekers ingeroepen middelen betreft de schending van een aantal bepalingen van het koninklijk besluit van 26 september 1994 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen en van de Colleges van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook op de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen (A.P.K.B.). Het Arbitragehof zal er aldus toe gebracht worden zich uit te spreken over de vraag óf en in welke mate het A.P.K.B. van toepassing is op instellingen die, zoals de huidige BRTN en de in het ontwerp

(1) De vorderingen tot schorsing zijn verworpen bij arrest nr. 44/96 van het Arbitragehof van 12 juli 1996.

(2) De genoemde bepalingen van het ontwerp stemmen overeen met die van het vigerende artikel 15 van de gecoördineerde decreten, vervangen bij artikel 8 van het decreet van 22 december 1995. De artikelen 12 en 13 van het laatstgenoemde decreet bevatten autonome bepalingen welke niet overgenomen zijn in het ontworpen decreet.

bedoelde VRT, niet voorkomen op de door de Koning vastgestelde lijst, opgemaakt ter uitvoering van artikel 62, § 1, van het A.P.K.B. Gelet op dat middel zal de Raad van State zich ervan onthouden de bepalingen van het voorgelegde ontwerp te toetsen aan het A.P.K.B. (1).

1.2. Bij artikel 13 van het genoemde decreet van 22 december 1995 werd de Vlaamse regering gemachtigd om het decreet van 13 juli 1994 aan te vullen met bijzondere bepalingen in verband met het pensioen van de personeelsleden wier statutaire tewerkstelling werd omgezet in een contractuele tewerkstelling en in verband met het pensioen van de personeelsleden wier ambt werd opgeheven. Ter uitvoering van die bepalingen werd op 31 januari 1996 het besluit van de Vlaamse regering genomen, tot wijziging van het genoemde decreet van 13 juli 1994. Dat besluit is bekrachtigd bij decreet van 2 april 1996.

Tegen het besluit van de Vlaamse regering van 31 januari 1996 zijn annulatieberoepen ingesteld bij de Raad van State, afdeling administratie, welke op dit ogenblik nog aanhangig zijn (2). Tegen het bekrachtigingsdecreet van

(1) De bepalingen die zich tot een dergelijke toetsing zouden lenen, zijn met name terug te vinden in de ontworpen artikelen 15, § 4, 23 en 24 van de gecoördineerde decreten (artikel 4 van het ontwerp) en in enkele van de ontworpen pensioenbepalingen (artikelen 10 en 14 tot 16 van het ontwerp).

(2) Vorderingen tot schorsing zijn verworpen bij de arresten nrs. 61.659 tot 61.661 van de Raad van State van 11 september 1996.

2 april 1996 is een annulatieberoep ingesteld bij het Arbitragehof, dat op dit ogenblik nog aanhangig is.

Gelet op die beroepen zal de Raad van State zich ervan onthouden de overeenstemmende bepalingen van het voorgelegde ontwerp aan een inhoudelijk onderzoek te onderwerpen. Het gaat hier om de ontworpen artikelen 2bis, 36bis, § 1, en 37bis, §§ 1 en 2, eerste lid, van het decreet van 13 juli 1994 (artikelen 10, 13 en 14 van het ontwerp) (1).

Een aantal bepalingen van het ontwerp hebben een inhoud die grotendeels analoog is aan die van de bepalingen waartegen annulatieberoepen zijn ingesteld. De Raad van State zal die bepalingen daarom evenmin inhoudelijk onderzoeken. Het gaat hier om de ontworpen artikelen 4, § 3, 36bis, §§ 2 en 3, en 37bis, § 2, tweede lid, van het decreet van 13 juli 1994 (artikelen 11, 20, 13 en 14 van het ontwerp).

2. Volgens artikel 2, § 1, van het ontwerp wordt de BRTN omgezet in een naamloze vennootschap van publiek recht, de Vlaamse Radio- en Televisieomroep (VRT). Volgens het ontworpen artikel 3 van de gecoördineerde decreten (artikel 4 van het ontwerp) is de VRT een omroepbedrijf in de

(1) De genoemde bepalingen van het ontwerp stemmen overeen met die van de vigerende artikelen 2bis, 36bis en 37bis van het decreet van 13 juli 1994, ingevoegd bij de artikelen 1, 3 en 4 van het besluit van de Vlaamse regering van 31 januari 1996.

vorm van een naamloze vennootschap, en zijn de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen van toepassing, behoudens andere regeling in de gecoördineerde decreten.

In de memorie van toelichting wordt de keuze van het statuut van een naamloze vennootschap nauwelijks verantwoord. Er wordt enkel opgemerkt dat dit statuut het de BRTN mogelijk moet maken "integraal deel uit te maken van de ontwikkelingen in het medialandschap".

Welke de verantwoording ook moge zijn, de vraag rijst of het toekennen van de rechtsvorm van een naamloze vennootschap een geoorloofd procédé uitmaakt.

Bij het beantwoorden van die vraag moet ervan uitgegaan worden dat de "openbare omroepopdracht", welke aan de VRT wordt toevertrouwd, een "openbare dienst" blijft uitmaken (zie het ontworpen artikel 6, § 1, van de gecoördineerde decreten).

Artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bepaalt dat de gemeenschappen en de gewesten, in de aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren, gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen kunnen oprichten, of kapitaalsparticipaties kunnen nemen. Het decreet kan aan de bedoelde organismen rechtspersoonlijkheid toekennen.

Zoals de Raad van State reeds meermaals heeft benadrukt, biedt het genoemde artikel 9 ruime mogelijkheden. Bij de uitoefening van de hem toegekende bevoegdheid is de

.../...

decreetgever immers aan geen vooraf bestaande organisatievormen gebonden. Hij kan geval per geval de doelstellingen van de instellingen bepalen, en de samenstelling van de bestuursorganen, de bevoegdheden, de werking e.d. regelen. De enige beperkingen die terzake uit artikel 9 voortvloeien zijn, enerzijds, dat het oprichtingsdecreet het toezicht op de gedecentraliseerde dienst moet regelen en, anderzijds, dat bij het vaststellen van het administratief en geldelijk statuut van het personeel rekening gehouden moet worden met hetgeen in artikel 87, § 4, van de bijzondere wet is bepaald in verband met de algemene principes van het statuut van het rijkspersoneel welke van rechtswege van toepassing zijn (artikel 9, tweede lid) (1).

Het ontwerp kiest voor de oprichting van een vennootschap, d.i. een "onderneming", in de zin van artikel 9 van de bijzondere wet. Dat artikel 9 verzet zich er niet tegen dat de decreetgever, in plaats van een volledig eigen statuut uit te werken, de regels in verband met de handelsvennootschappen in beginsel van toepassing verklaart.

Op zich is het privaatrechtelijk procédé, zoals dit in het ontwerp gevolgd wordt, dus verenigbaar met artikel 9 van de bijzondere wet.

(1) Zie o.m., advies L. 23.686/8 van 5 december 1995 over het ontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 17 december 1996 houdende oprichting van de v.z.w. "De Rand" voor de ondersteuning van het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse rand rond Brussel (Parl. St., Vl. Parl., 1995-96, nr. 402-1 (l9), 29.

Er dient uiteraard nog voldaan te zijn aan de twee voorwaarden die uit artikel 9, tweede lid, voortvloeien, en die hiervóór in herinnering zijn gebracht.

De eerste voorwaarde betreft het vereiste dat het decreet het toezicht op de gedecentraliseerde dienst moet regelen. Het komt de Raad van State voor dat, als het betrokken organisme een privaatrechtelijk statuut heeft, het toezicht moeilijk de vorm kan aannemen van het klassieke administratief toezicht, d.w.z. het toezicht op de wettigheid en de overeenstemming met het algemeen belang van de genomen beslissingen, d.m.v. schorsing en vernietiging van de door dat organisme gestelde handelingen. Veeleer moet aangenomen worden dat de decreetgever moet voorzien in een aan de rechtsvorm van de onderneming aangepaste overheidscontrole. In een dergelijke controle voorziet het ontwerp : het houdt zelf een aantal bepalingen in, waaruit een preventief toezicht of een toezicht a posteriori blijkt (zie artikel 2, § 7, van het ontwerp en de ontworpen artikelen 3, 4, §§ 4 en 6, 10, 18, 20 en 27bis van de gecoördineerde decreten), en verleent voor het overige ook bepaalde controlebevoegdheden aan de Vlaamse regering (zie artikel 2, § 4, van het ontwerp en de ontworpen artikelen 12, § 1, 13, § 1, 15, § 1, 16, 17 en 27 van de gecoördineerde decreten). Aan de eerste voorwaarde lijkt aldus voldaan te zijn.

Wat de tweede voorwaarde betreft, rijst de vraag of uit artikel 87, § 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 volgt dat het A.P.K.B. van toepassing is op de VRT. Om de redenen uiteengezet in de algemene opmerking 1.1 zal de Raad zich ervan onthouden op die vraag in te gaan. Of aan

.../...

de tweede voorwaarde voldaan is, blijft hier dus een open vraag.

Afgezien van die tweede voorwaarde, waaromtrent de Raad van State alleen maar een voorbehoud kan maken, moet bijgevolg geconcludeerd worden dat de ontworpen structuur blijft binnen de grenzen die voor de Vlaamse Gemeenschap volgen uit artikel 9 van de bijzondere wet.

3.1. Artikel 19, eerste lid, van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt (zgn. "Cultuurpactwet") bepaalt dat de instituten voor radio en televisie, in de samenstelling van hun bestuurs- en beleidsorganen, de evenredige vertegenwoordiging van de politieke fracties in de Gemeenschapsraad in acht moeten nemen.

Die bepaling is van toepassing, zelfs indien de overheid kiest voor een privaatrechtelijk statuut van de openbare omroep. De woorden "culturele ... instellingen en diensten ... ressorterend onder de overheid", in artikel 9, inleidende zin, van de Cultuurpactwet, doelen immers onder meer op de door de overheid opgerichte "vennootschappen die als scherm dienen voor het optreden van die overheid" (1). De Cultuurpactwet primeert hier m.a.w. op de vrijheid van vereniging, zoals die is georganiseerd door de wet van

(1) Verslag namens de Commissie voor de Cultuur over het voorstel dat tot de Cultuurpactwet heeft geleid, Parl. St., Kamer, 1972-73, nr. 633-2, p. 5.

27 juni 1921, op de vennootschapswetgeving en op de krachtens artikel 9 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen bepaalde bijzondere regels.

Uit het ontworpen artikel 13, § 1, van de gecoördineerde decreten blijkt dat de evenredige vertegenwoordiging in acht genomen moet worden bij de benoeming van de leden van de Raad van Bestuur van de VRT.

In de evenredige vertegenwoordiging wordt niet voorzien bij de samenstelling van het directiecomité. Met die werkwijze kan ingestemd worden, gelet op het feit dat het directiecomité bewust niet beschouwd wordt als een orgaan van de VRT (ontworpen artikel 11 van de gecoördineerde decreten), doch louter als een instantie die de gedelegeerd bestuurder in de uitoefening van diens taken bijstaat (ontworpen artikel 15, § 3, van de gecoördineerde decreten).

3.2. Artikel 19, tweede lid, van de Cultuurpactwet bepaalt voorts dat de bestuurs- en beheersorganen moeten worden bijgestaan door een vaste adviescommissie waarin alle erkende verenigingen van gebruikers en alle ideologische en filosofische stekkingen vertegenwoordigd zijn. Die adviescommissie heeft recht op volledige informatie over de daden van de bestuurs- en beheersorganen.

Het ontwerp moet aangevuld worden met een bepaling in die zin (1).

(1) Zie thans artikel 17 van de gecoördineerde decreten betreffende de radio-omroep en de televisie.

4. Over de indeling en de structuur van het ontwerp kunnen de volgende opmerkingen gemaakt worden.

4.1. Overeenkomstig de regels van de formele legistiek dienen bij een indeling in hoofdstukken alle bepalingen van een hoofdstuk deel uit te maken.

Artikel 1 van het ontwerp dient bijgevolg, zoals de andere artikelen, in een hoofdstuk te worden opgenomen. Dit zou kunnen door dit artikel op te nemen in een nieuw hoofdstuk I, met als opschrift "Algemene bepaling".

4.2. Overeenkomstig de regels van de formele legistiek dienen de afdelingen van een hoofdstuk met Arabische cijfers te worden genummerd.

De indeling van de ontworpen titel II, hoofdstuk III, van de gecoördineerde decreten (artikel 4 van het ontwerp) dient in die zin te worden aangepast.

4.3. Hoofdstuk III van het ontwerp bevat overgangsbepalingen.

De gemachtigde van de regering heeft verklaard dat de oprichting en de samenstelling van de adviesraad best in een afzonderlijk decreet geregeld zouden worden, nadat het Vlaams Parlement de criteria inzake de vertegenwoordiging van de gebruikers bepaald zal hebben.

.../...

Deze horen normaal thuis in een hoofdstuk bevattende slotbepalingen. Zij zouden dus opgenomen moeten worden in het huidige hoofdstuk V.

Wil men toch een afzonderlijk hoofdstuk voor de overgangsbepalingen behouden, dan zou dat hoofdstuk vlak vóór het hoofdstuk met de slotbepalingen moeten komen.

4.4. Overeenkomstig de regels van de formele legistiek moet een artikel in eerste instantie enkel in leden, niet in paragrafen ingedeeld worden. Een indeling in paragrafen is slechts verantwoord indien minstens één paragraaf meer dan één lid telt.

Voor een aantal artikelen kan de indeling in paragrafen bijgevolg weggelaten worden. Dit geldt voor artikel 2 van het ontwerp, de ontworpen artikelen 6, 10, 20, 27ter, 27quater, 27quinquies en 27sexies van de gecoördineerde decreten (artikel 4 van het ontwerp), en de ontworpen artikelen 2bis, 37ter en 106ter van het decreet van 13 juli 1994 (artikelen 10, 15 en 17 van het ontwerp).

5. Het ontwerp moet geïntegreerd worden in een indieningsbesluit.

.../...

ONDERZOEK VAN DE TEKST.

Opschrift.

Zoals het opschrift is geformuleerd, wekt het ten onrechte de indruk dat er geen andere wijzigende bepalingen zouden zijn dan bepalingen tot vervanging van titel II van de gecoördineerde decreten.

Men redigere het opschrift dan ook beter als volgt :

"(Voorontwerp van) decreet betreffende de omzetting van de BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht".

Artikel 1.

Men redigere dit artikel beter als volgt :

"Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid".

HOOFDSTUK I. - Omvorming (lees : omzetting) van de BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht.

Artikel 2.

1. In paragraaf 1 vervange men de woorden "opgericht krachtens artikel 3" door "bedoeld in artikel 3". Men late

.../...

ook de verwijzing naar het wijzigend decreet van 22 december 1995 weg.

2. Om elke dubbelzinnigheid te vermijden, preciseren in paragraaf 3 dat de statuten van de VRT worden vastgesteld door de "Raad van Bestuur van de BRTN".

3. Volgens paragraaf 4 heeft de omzettingsbeslissing slechts uitwerking na goedkeuring door de Vlaamse regering van de omzettingsbeslissing (met bijhorende staat van activa en passiva) en van de statuten, en bij de inwerkingtreding van de beheersovereenkomst.

Die beheersovereenkomst wordt volgens het ontworpen artikel 17 van de gecoördineerde decreten gesloten door de VRT. Zolang het ontworpen decreet niet in werking is getreden, is er echter geen VRT, en kan deze dus ook geen beheersovereenkomst sluiten.

Om deze moeilijkheid te verhelpen, zou bijvoorbeeld bepaald kunnen worden dat de eerste beheersovereenkomst, in afwijking van het ontworpen artikel 17, eerste lid, van de gecoördineerde decreten, gesloten wordt met de BRTN.

In dat geval zou paragraaf 4 als volgt geredigeerd kunnen worden :

.../...

"De omzettingsbeslissing heeft uitwerking zodra die beslissing, met de bijhorende staat van activa en passiva, en de statuten door de Vlaamse regering zijn goedgekeurd, en zodra de eerste beheersovereenkomst, in de zin van artikel 17 van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, vervangen bij artikel 4 van dit decreet, in werking getreden is.

In afwijking van voornoemd artikel 17 wordt de eerste beheersovereenkomst gesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de BRTN".

4. Paragraaf 6 bepaalt dat het bestuur van Registratie en Domeinen bevoegd is om authenticiteit te verlenen aan de akte van omzetting en de statuten.

Het bestuur van Registratie en Domeinen heeft geen algemene bevoegdheid om authenticiteit aan akten te verlenen. In zoverre het ontwerp ertoe strekt om aan dat federale bestuur een dergelijke bevoegdheid te verlenen, moet opgemerkt worden dat die bevoegdheidstoewijzing de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap te buiten gaat (1).

Paragraaf 6 dient bijgevolg weggelaten te worden.

(1) De Gemeenschap lijkt te dezen niet te kunnen steunen op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen om te treden op het terrein van de federale overheid.

5. Paragraaf 8 bepaalt dat de artikelen 13ter, eerste lid, 4o, en 104bis, tweede lid (lees : 104bis, § 1, tweede lid) van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen niet van toepassing zijn op de VRT.

Artikel 104bis, § 1, tweede lid, van de wetten op de handelsvennootschappen heeft een draagwijdte die niet beperkt is tot het omzettingsproces. De bepaling dat het genoemde lid niet van toepassing is, zou dan ook beter in de gecoördineerde decreten betreffende de radio-omroep en de televisie worden opgenomen, met name in het ontworpen artikel 10, § 1. Bij de bespreking van dat artikel zal een tekstvoorstel in die zin gedaan worden.

6. Gelet op hetgeen is bepaald in paragraaf 9, eerste volzin, is de tweede volzin overbodig.

Overigens lijkt het bepaalde in paragraaf 9, gelet op het belang ervan, beter opgenomen te worden in paragraaf 1.

.../...

HOOFDSTUK II. - Vervanging van titel II van de gecoördi-
neerde decreten.

Artikel 4.

Ontworpen artikel 3 van de gecoördineerde decreten.

1. Dit artikel 3 betreft, zoals de ontworpen artikelen 9 en 10, het statuut van de VRT. Die drie artikelen worden beter samengebracht in een afzonderlijk hoofdstuk, met als opschrift "Statuut van de VRT".

2. Volgens artikel 3, eerste volzin, is de VRT een "omroepbedrijf in de vorm van een naamloze vennootschap".

Het begrip "omroepbedrijf" wordt niet gedefinieerd in de gecoördineerde decreten, hetgeen wel het geval is met het begrip "omroep" (artikel 2, 2°). Het verdient dan ook de voorkeur het woord "omroepbedrijf" te vervangen door "omroep". Dat de VRT volgens economische maatstaven moet handelen, blijkt voldoende uit haar rechtsvorm en uit de omschrijving van haar maatschappelijk doel.

Gelet op hetgeen bepaald is in artikel 2, § 1, van het ontwerp, schrijve men bovendien "naamloze vennootschap van publiek recht".

.../...

3. Men redigere de tweede volzin als volgt : "Voor al wat niet uitdrukkelijk anders is geregeld in deze titel, is hij onderworpen aan de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen die van toepassing zijn op de naamloze vennootschap".

Ontworpen artikel 4 van de gecoördineerde decreten.

1. In paragraaf 1, tweede volzin, wordt verwezen naar een aantal begrippen, "in de meest ruime betekenis die elk van deze begrippen heeft in deze decreten".

Het laatste zinsdeel is verwarrend. Aan de in de gecoördineerde decreten gebruikte begrippen kunnen geen verschillende betekenissen worden toegekend, zodat het geen zin heeft in de ontworpen paragraaf 1 te verwijzen naar "de meest ruime betekenis". Zo er een behoefte bestaat om de bestaande begrippen in een ruime zin te definiëren, dan zou dit op een precieze wijze moeten gebeuren in artikel 2 van de gecoördineerde decreten.

Het bedoelde zinsdeel wordt dan ook beter weggelaten.

2. Volgens paragraaf 2, derde lid, worden met neven-activiteiten bedoeld "alle andere publieksgerichte activiteiten dan die bedoeld in § 1 en in § 2, tweede lid, en die gericht zijn op onder meer de exploitatie van de

.../...

infrastructuur, de zendtijd, de programma's en de know how van de VRT".

Het woord "publieksgericht" lijkt hier een beperkende betekenis te hebben, welke niet bedoeld is. Uit de memorie van toelichting blijkt immers dat de stellers van het ontwerp "commerciële activiteiten buiten de merchandising" beogen, "die samenhangen of verband houden met de omroepactiviteiten van de VRT".

Voorts is het legistiek niet wenselijk om in een normatieve tekst een exemplatieve opsomming ("onder meer") te geven. De bedoelde voorbeelden kunnen beter in de memorie van toelichting worden vermeld.

Rekening houdend met het voorgaande, zou paragraaf 2, derde lid, beter als volgt geredigeerd worden :

"Met nevenactiviteiten worden bedoeld alle commerciële activiteiten, andere dan die bedoeld in § 1 en in het tweede lid, die samenhangen of verband houden met de omroepactiviteiten".

3. Volgens de eerste volzin van paragraaf 4 kan de VRT goederen verwerven of vervreemden, of er zakelijke rechten op vestigen.

Het is de Raad van State niet duidelijk welk nut die bepaling heeft. Uit het feit dat de VRT rechtspersoon-

.../...

lijkheid heeft, volgt immers reeds dat hij de bedoelde handelingen kan stellen.

Indien deze bepaling geen bijzondere bedoeling heeft, kan ze beter weggelaten worden.

4. Volgens paragraaf 6, eerste lid, mag de VRT leningen aangaan of schuldeffecten uitgeven. Volgens het tweede lid kan de Vlaamse regering ten behoeve van de VRT openbare leningen op de Belgische kapitaalmarkt uitgeven.

Zoals het tweede lid is geformuleerd, gaat het om een bijkomende mogelijkheid van financiering, naast die bedoeld in het eerste lid. Die mogelijkheid sluit overigens niet uit dat ook de VRT zelf openbare leningen uitgeeft.

In het tweede lid dient de verwijzing naar artikel 49 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten te worden weggelaten. Die bepaling is immers van rechtswege van toepassing.

Ontworpen artikel 6 van de gecoördineerde decreten.

Volgens paragraaf 1, eerste volzin, voert de VRT voor de Vlaamse Gemeenschap de taken van openbare dienst betreffende de openbare omroepopdracht uit.

.../...

Het begrip "openbare dienst betreffende de openbare omroepopdracht" neemt in het ontwerp een essentiële plaats in. Het bestaan van een openbare dienst is immers medebepalend voor het statuut van de VRT (zie algemene opmerking 2). Bovendien gelden enkel voor de daartoe behorende taken de wetgeving inzake overheidsopdrachten en het toezicht van de gemeenschapsafgevaardigde (ontworpen artikelen 8 en 27 van de gecoördineerde decreten).

Uit het ontwerp blijkt echter niet met voldoende duidelijkheid welke taken tot de openbare dienst behoren. Uit de memorie van toelichting kan afgeleid worden dat alle in het ontworpen artikel 6 beschreven taken betrekking hebben op de openbare omroepopdracht. Dit zou best uitdrukkelijk bepaald worden. Het zou ook nuttig zijn dat uiteengezet zou worden, minstens in de memorie van toelichting, welke activiteiten van de VRT niet tot de openbare omroepopdracht behoren (1).

(1) Allicht behoren de activiteiten bedoeld in het ontworpen artikel 4, § 2, van de gecoördineerde decreten, niet tot de openbare omroepopdracht. Het is niet duidelijk of er nog andere activiteiten van die aard zijn. In de memorie van toelichting wordt i.v.m. artikel 4 bijvoorbeeld nog verwezen naar programma's van Internet, betaaltelevisie en video-on-demand, als "niet-klassieke" vormen van omroep, zonder dat een band gelegd wordt met de openbare omroepopdracht van de VRT.

Ontworpen artikel 8 van de gecoördineerde decreten.

Volgens dit artikel is de VRT "slechts onderworpen aan de overheidsopdrachtenwetgeving voor de opdrachten die verband houden met de uitvoering van zijn taken van openbare dienst".

Artikel 6, § 1, VI, vierde lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bepaalt dat de federale overheid bevoegd is om algemene regels vast te stellen inzake overheidsopdrachten, met het oog op de inachtneming van de beginselen van het vrije verkeer van personen, goederen, diensten en kapitalen, en met het oog op het vaststellen van het algemeen normatief kader van de economische unie en de monetaire eenheid (1).

Het vaststellen van het toepassingsgebied van de wetgeving inzake overheidsopdrachten lijkt te behoren tot de algemene regels waarvoor alleen de federale overheid bevoegd is. Het ontworpen artikel 8 treedt bijgevolg op het domein van die overheid, zodat het uit het ontwerp weggelaten moet worden.

Weliswaar wordt in de memorie van toelichting verwezen naar artikel 1, § 2, van de wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten.

(1) Zie hierover, in de rechtspraak van het Arbitragehof, de arresten nrs 32/92 van 23 april 1992, 79/92 van 23 december 1992, en 6/96 van 18 januari 1996.

Volgens die bepaling, die echter nog niet in werking is getreden, is de wet niet van toepassing op opdrachten die "geen betrekking hebben op de taken van openbare dienst van ... overheidsbedrijven, in de zin van een wet, een decreet of een ordonnantie". Uit die bepaling blijkt dat de federale overheid zich richt naar hetgeen de decreetgever bepaalt in verband met de taken van een overheidsbedrijf. De decreetgever kan zich echter in het geheel niet op die bepaling beroepen om zich in dat verband in te laten met het toepassingsgebied van de wet van 24 december 1993.

Het ontworpen artikel 8, dat overigens inhoudelijk strookt met hetgeen bepaald is in artikel 1, § 2, van de wet van 24 december 1993, moet bijgevolg weggelaten worden.

Ontworpen artikel 10 van de gecoördineerde decreten.

Het is niet nodig in paragraaf 1 de zinsnede "die bij de omzetting van de openbare instelling BRTN in de naamloze vennootschap van publiek recht VRT, alle aandelen toegewezen kreeg" te behouden. In de ontworpen titel II van de gecoördineerde decreten is immers geen sprake meer van de omzetting die tot het ontstaan van de VRT geleid heeft.

Mede gelet op de opmerking 5 bij artikel 2 van het ontwerp, kan artikel 10, § 1, beter geredigeerd worden als volgt :

.../...

"In afwijking van artikel 104bis, § 1, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen, is de Vlaamse Gemeenschap de enige aandeelhouder van de VRT, zonder beperking van duur en zonder geacht te worden hoofdelijk borg te staan voor de verbintenissen van de VRT. De Vlaamse Gemeenschap kan haar aandelen niet overdragen".

Ontworpen artikel 11 van de gecoördineerde decreten.

De commissaris-revisor is geen orgaan van de vennootschap. In artikel 11, eerste lid, dient het 4° dan ook weggelaten te worden.

De ontworpen afdeling V, bevattende een artikel 16, dient dan uiteraard ook uit het ontworpen hoofdstuk III te worden weggelaten (zie opmerking bij artikel 16).

Ontworpen artikel 12 van de gecoördineerde decreten.

1. Volgens paragraaf 1 wordt de Vlaamse Gemeenschap op de Algemene Vergadering vertegenwoordigd door de Vlaamse regering.

Het staat niet aan de decreetgever om de vertegenwoordiging van de Vlaamse Gemeenschap te regelen. Artikel 82 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bepaalt dat de regering de gemeenschap in en buiten rechte vertegenwoordigt.

.../...

Paragraaf 1, die overigens inhoudelijk strookt met hetgeen bepaald is in het genoemde artikel 82, moet bijgevolg weggelaten worden.

2. Paragraaf 2, eerste lid, bepaalt dat de Algemene Vergadering de bevoegdheden heeft die haar door de wetten op de handelsvennootschappen zijn voorbehouden.

Aangezien het de bedoeling is dat de Algemene Vergadering geen andere bevoegdheden heeft, schrijve men :

"Onverminderd het bepaalde in het tweede lid, heeft de Algemene Vergadering geen andere bevoegdheden dan die welke haar in de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen zijn voorbehouden".

Ontworpen artikel 13 van de gecoördineerde decreten.

1. Volgens paragraaf 1, tweede lid, worden de bestuurders verkozen onder de kandidaten die door de aandeelhouders zijn voorgedragen, en worden voor elk mandaat minstens twee kandidaten voorgedragen.

Aangezien er slechts één aandeelhouder zal zijn, en deze zijn aandelen niet mag overdragen (zie het ontworpen artikel 10, § 1), heeft de bepaling van paragraaf 1, tweede lid, geen zin. Het bedoelde lid wordt best weggelaten.

2. Paragraaf 1, derde lid, bepaalt dat de Algemene Vergadering bij de benoeming van de leden van de Raad van Bestuur rekening moet houden met de bepalingen van de Cultuurpactwet van 16 juli 1973.

De toepasselijkheid van de Cultuurpactwet volgt uit die wet zelf (zie algemene opmerking 3.1). Het is niet nodig die verplichting nog te herhalen. Het herhalen van een bij een andere norm opgelegde verplichting zou bovendien de verkeerde indruk kunnen wekken dat de decreetgever ook anders had kunnen bepalen.

Het bedoelde lid wordt dan ook best weggelaten.

3. In paragraaf 3 vervange men de woorden "van Titel II van deze decreten" door "van deze titel".

Ontworpen artikel 14 van de gecoördineerde decreten.

1. Dit artikel herneemt grotendeels de bepalingen van artikel 13 van de gecoördineerde decreten. Zoals de Raad van Bestuur van de BRTN, beschikt de Raad van Bestuur van de VRT slechts over de bevoegdheden die hem uitdrukkelijk zijn

.../...

toegewezen (zie de inleidende zin van het ontworpen artikel 14, § 1). De volheid van bevoegdheid berust bij de gedelegeerd bestuurder (zie het ontworpen artikel 15, § 2).

2. Anders dan de gecoördineerde decreten (artikel 14) bevat het ontwerp geen bepaling in verband met de bevoegdheid tot het vaststellen van het bedrag van de vergoedingen van de leden van de Raad van Bestuur. Op grond van het ontworpen artikel 15, § 2, zal het aan de gedelegeerd bestuurder toekomen om dat bedrag te bepalen.

Mocht zulks niet stroken met de opvatting van de stellers van het ontwerp, dan dient alsnog een bepaling terzake in het ontwerp te worden opgenomen. Een mogelijke oplossing zou erin kunnen bestaan de bevoegdheid aan de Raad van Bestuur zelf toe te kennen, in welk geval artikel 14, § 1, aangevuld zou moeten worden.

3. Paragraaf 2, eerste lid, sluit elke delegatie uit van de bevoegdheden opgesomd "in 1° tot 10°". Men verwijze beter naar de bevoegdheden opgesomd in paragraaf 1.

De aandacht van de stellers van het ontwerp moet er voorts op gevestigd worden dat het tweede lid, zoals het geredigeerd is, ook delegaties aan leden van de Raad van Bestuur uitsluit. Mocht dit niet stroken met de bedoeling van de stellers van het ontwerp, dan zou het delegatieverbod nader omschreven moeten worden, bijvoorbeeld door te bepalen

.../...

dat geen delegatie verleend kan worden aan de gedelegeerd bestuurder of aan andere personeelsleden van de VRT.

4. Zoals paragraaf 2, tweede lid, is geformuleerd, is niet duidelijk of ook de verkiezing van een voorzitter en een ondervoorzitter en het opstellen van een huishoudelijk reglement (ontworpen artikel 13, §§ 1 en 3) moeten gebeuren op voorstel van de gedelegeerd bestuurder.

Volgens de gemachtigde ambtenaar is het de bedoeling dat zulk voorstel enkel vereist is ten aanzien van de beslissingen bedoeld in de ontworpen paragraaf 1. Om betwistingen te vermijden, zou de tekst best in die zin gepreciseerd worden.

5. In vergelijking met het vigerende artikel 13, § 2, van de gecoördineerde decreten beperkt de ontworpen paragraaf 3 het inzage- en informatierecht tot de Raad van Bestuur als zodanig. De gemachtigde ambtenaar heeft evenwel verklaard dat het niet de bedoeling is de rechten van de individuele bestuurders te beperken.

Het lijkt dan ook beter om de tekst van de ontworpen paragraaf 3 nauwer af te stemmen op die van het vigerende artikel 13, § 2.

.../...

Ontworpen artikel 15 van de gecoördineerde decreten.

1. Wat betreft de bevoegdheid van de Raad van State om de bepalingen van dit artikel, in het bijzonder van de paragrafen 2 en 4, inhoudelijk te onderzoeken, wordt verwezen naar de algemene opmerking 1.1.

2. Aangezien de Algemene Vergadering een aantal voorbehouden bevoegdheden heeft, schrijve men in paragraaf 2, eerste lid, eerste volzin, "die niet ressorteren onder de bevoegdheid van de Algemene Vergadering of van de Raad van Bestuur".

Men vervange voorts het woord "inclusief" door "alook voor", zoals in het vigerende artikel 15, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde decreten.

3. Zoals paragraaf 2, eerste lid, tweede volzin, is geredigeerd, is niet duidelijk wie de VRT vertegenwoordigt in de aangelegenheden die niet behoren tot de bevoegdheid van de gedelegeerd bestuurder (1).

Volgens de gemachtigde ambtenaar zou deze kwestie geregeld moeten worden in de statuten, en zou de vertegenwoordiging waarschijnlijk toevertrouwd worden aan de

(1) Men denke bijvoorbeeld aan het ondertekenen van de arbeidsovereenkomst of de aannemingsovereenkomst met een lid van het directiecomité.

gedelegeerd bestuurder, aangezien deze belast is met de uitvoering van de beslissingen van de Raad van Bestuur.

De Raad van State vraagt zich af of de kwestie niet meteen in het ontworpen decreet geregeld kan worden. Gelet op de uitleg van de gemachtigde, zou in paragraaf 2 het woord "dienaangaande" dan misschien best geschrapt worden.

4. Volgens paragraaf 2, tweede lid, is de gedelegeerd bestuurder belast met de voorbereiding en de uitvoering van de beslissingen van de Raad van Bestuur.

De vraag rijst of ook geen melding gemaakt moet worden van de beslissingen van de Algemene Vergadering.

Ontworpen artikel 16 van de gecoördineerde decreten.

1. Zoals reeds werd opgemerkt in verband met het ontworpen artikel 11, dient de ontworpen afdeling V, bevattende artikel 16, uit het ontworpen hoofdstuk III te worden weggelaten.

Artikel 16 zou best ingevoegd worden in een afzonderlijk hoofdstuk, dan wel in het ontworpen hoofdstuk IX.

2. Strikt genomen, is het niet nodig te bepalen dat de commissaris-revisor de bevoegdheden uitoefent, welke hem

.../...

door de wetten op de handelsvennootschappen zijn toegekend. Zulks volgt immers reeds uit de suppletieve werking van die wetten.

Ontworpen artikel 17 van de gecoördineerde decreten.

1. Volgens het ontworpen artikel 7 van de gecoördineerde decreten regelt de beheersovereenkomst ook de voorwaarden en modaliteiten voor de uitvoering van de taken van openbare dienst betreffende de openbare omroepopdracht.

Het zou wenselijk zijn dat in artikel 17 ook naar artikel 7 verwezen wordt.

2. In het eerste lid dienen de woorden "vertegenwoordigd door de Vlaamse regering" te worden weggelaten (zie opmerking 1 bij het ontworpen artikel 12).

3. Het tweede lid redigere men beter als volgt, gelet op het feit dat de Vlaamse Gemeenschap zelf partij is bij de overeenkomst (en de Vlaamse regering die overeenkomst dus niet hoeft goed te keuren) :

"De beheersovereenkomst treedt in werking op de datum door de Vlaamse regering bepaald".

.../...

Ontworpen artikel 18 van de gecoördineerde decreten.

1. De gemachtigde ambtenaar heeft verklaard dat de opsomming in dit artikel niet limitatief is. Dit zou best bevestigd worden in de memorie van toelichting.

2. In 1° is sprake van "bereikcijfers" en van "kijk- en luistercijfers".

Men zou hier ook melding kunnen maken van het waarderingscijfer (zie artikel 2, 31°, van de gecoördineerde decreten).

Ontworpen artikel 20 van de gecoördineerde decreten.

Volgens paragraaf 1 wordt de beheersovereenkomst, evenals elke wijziging ervan, "na de goedkeuring ervan door de Vlaamse regering (1), ter bekrachtiging overgelegd (lees : voorgelegd) aan het Vlaamse Parlement".

Het voorzien in een bekrachtiging van een overeenkomst door het Vlaams Parlement is ongebruikelijk.

De decreetgever zou dit vereiste slechts mogen opleggen na een grondige afweging van de voor- en nadelen van het procédé dat erin bestaat de openbare omroep toe te vertrouwen aan een private onderneming. Indien de

(1) Gelet op de opmerking 3 bij het ontworpen artikel 17 hiervóór, dienen de woorden "na de goedkeuring ervan door de Vlaamse regering" te worden weggelaten.

decreetgever daarbij tot de conclusie komt dat de in het ontwerp bedoelde overheidstaak dermate belangrijk is dat een privatisering niet anders kan dan met een zeer nauwe betrokkenheid van het Vlaams Parlement, kan de bekrachtiging inderdaad verantwoord zijn.

Dit neemt niet weg dat het voorzien in de bekrachtiging van een overeenkomst tot moeilijkheden aanleiding kan geven. Met name is niet duidelijk wat de juridische waarde is van een overeenkomst, zolang zij niet bekrachtigd is. In dit verband zou de ontworpen tekst gepreciseerd kunnen worden, bijvoorbeeld door te bepalen dat de overeenkomst slechts gevolgen heeft zodra zij bekrachtigd is. Dit zou dan wel een wijziging veronderstellen van het ontworpen artikel 17, tweede lid.

Ten slotte zou het beter zijn dat, als het vereiste van de bekrachtiging behouden blijft, de overeenkomst niet door het Vlaams Parlement, maar door de decreetgever ("bij decreet") bekrachtigd zou worden. Zoals het ontwerp geformuleerd is, is het immers onduidelijk welke vorm de bekrachtiging moet aannemen.

Ontworpen artikel 21 van de gecoördineerde decreten.

In zoverre dit artikel verwijst naar de "inkomsten uit de activiteiten die de VRT zijn toegestaan overeenkomstig deze decreten", is het volgens de gemachtigde ambtenaar de bedoeling een zo ruim mogelijk kader te creëren. De toevoeging dat in die inkomsten begrepen zijn "de inkomsten uit om het even welke distributievorm van het

.../...

programma-aanbod of delen ervan aan het publiek", moet in dezelfde zin begrepen worden. De gemachtigde ambtenaar heeft verklaard dat die laatste precisering in het ontwerp is opgenomen om elke discussie te vermijden over de mogelijkheid om bijvoorbeeld betaalomroep te organiseren en om de inkomsten daarvan te behouden.

Het zou beter zijn de mogelijkheid om betaalomroep te organiseren, elders in het ontwerp te vermelden, met name in het ontworpen artikel 4. In dat geval kan het hier besproken zinsdeel in het ontworpen artikel 21, in fine, weggelaten worden.

Ontworpen artikel 23 van de gecoördineerde decreten.

1. Wat betreft de bevoegdheid van de Raad van State om de bepalingen van dit artikel inhoudelijk te onderzoeken, wordt verwezen naar de algemene opmerking 1.1.

2. Vanuit het oogpunt van de rechtszekerheid moet in paragraaf 1 verduidelijkt worden wat bedoeld wordt met het "middenkader". Volgens de gemachtigde ambtenaar worden de ambten bedoeld van de rangen 13 tot 15 (zie paragraaf 2).

.../...

Ontworpen artikel 24 van de gecoördineerde decreten.

1. Wat betreft de bevoegdheid van de Raad van State om de bepalingen van dit artikel inhoudelijk te onderzoeken, wordt verwezen naar de algemene opmerking 1.1.

2. De tweede volzin van dit artikel bevat een overgangsbepaling, ten gunste van de personeelsleden die in dienst zijn van de BRTN op het ogenblik van de inwerkingtreding van het ontworpen decreet.

Het zou beter zijn die bepaling om te vormen tot een afzonderlijk artikel, dat samen met de andere overgangsbepalingen opgenomen zou worden in het desbetreffende hoofdstuk (thans hoofdstuk III van het ontwerp).

Ontworpen artikel 25 van de gecoördineerde decreten.

1. Paragraaf 1, tweede lid, bepaalt onder meer dat de normen inzake journalistieke deontologie, wat de nieuwsdienst betreft, worden vastgesteld "in een deontologische code met waarborgen voor de gangbare redactionele onafhankelijkheid zoals vastgelegd in een redactiestatuut".

Uit de memorie van toelichting kan afgeleid worden dat de waarborgen voor de redactionele onafhankelijkheid niet deel uitmaken van de deontologische code, maar opgenomen zullen worden in een daarvan onderscheiden redactiestatuut. De gemachtigde ambtenaar heeft die

.../...

interpretatie bevestigd. De tekst kan in die omstandigheden duidelijker geredigeerd worden als volgt : "De programma's ... zoals vastgesteld in een deontologische code, en genieten waarborgen inzake de gangbare redactionele onafhankelijkheid ...".

Overeenkomstig het ontworpen artikel 15, § 2, van de gecoördineerde decreten zullen het redactiestatuut en de deontologische code opgesteld worden door de gedelegeerd bestuurder. In de memorie van toelichting wordt gepreciseerd dat dit moet gebeuren in overleg met de representatieve vakverenigingen. Indien het de bedoeling is dit overleg verplicht te maken, dient de precisering in de tekst zelf van het ontwerp te worden opgenomen.

2. Volgens paragraaf 2 is de VRT verplicht om televisieprogramma's "ter duiding van sociaal-economische onderwerpen" te verzorgen.

Zo het de bedoeling is dat het in die paragraaf bedoelde aantal beschouwd moet worden als een minimum, voegen men het woord "minstens" aan de tekst toe.

Dezelfde paragraaf bepaalt voorts dat de bedoelde programma's worden gerealiseerd "in samenwerking met de organisaties die vertegenwoordigd zijn in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen". De vraag rijst wat de juiste aard is van deze samenwerking, en hoe deze zich verhoudt tot de autonomie gewaarborgd bij het ontworpen artikel 5 en tot de onpartijdigheid en waarheidsgetrouwheid

.../...

opgelegd bij het ontworpen artikel 25, § 1. In dit verband heeft de gemachtigde ambtenaar verklaard dat de programma's onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de VRT zouden vallen, en dat de artikelen 5 en 25, § 1, van toepassing zouden zijn. Dit zou best gepreciseerd worden, minstens in de memorie van toelichting.

Ontworpen artikel 26 van de gecoördineerde decreten.

Zoals in de vigerende artikelen 23 en 24 van de gecoördineerde decreten, wordt in het ontworpen artikel 26 melding gemaakt van producties. Deze term wordt echter niet gedefinieerd in de gecoördineerde decreten, en zou daarom beter vervangen worden door de term "programma's". De gemachtigde ambtenaar is het hiermee eens.

Ontworpen artikel 27 van de gecoördineerde decreten.

In paragraaf 1, tweede lid, laatste volzin, vermeldde men duidelijkheidshalve ook uitdrukkelijk de gedelegeerd bestuurder. De gemachtigde ambtenaar is het hiermee eens.

Ontworpen artikel 27bis van de gecoördineerde decreten.

Dit artikel voorziet in een controle van het Rekenhof op de rekeningen van de VRT.

.../...

Naar luid van artikel 71, § 3, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten blijven de bepalingen van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, wat de wijze van uitoefening van de controle van het Rekenhof betreft, van overeenkomstige toepassing op de instellingen van openbaar nut die afhangen van de gemeenschappen en de gewesten, tot de inwerkingtreding van de wet bedoeld in artikel 50, § 2, van dezelfde bijzondere wet. Dit geldt met name voor hetgeen bepaald is in artikel 6 van de wet van 16 maart 1954.

Genoemd artikel 71, § 3, is van toepassing op de BRTN en zal van toepassing blijven op de VRT. De ontworpen bepaling is daarom overbodig. Vanuit wetgevingstechnisch oogpunt is het zelfs af te raden die bepaling in het ontwerp te behouden, omdat zij de verkeerde indruk kan wekken dat de decreetgever bevoegd zou zijn om de controle van het Rekenhof te regelen.

Ontworpen artikel 27ter van de gecoördineerde decreten.

1. Volgens dit artikel is de VRT verplicht bepaalde mededelingen van de Vlaamse regering en het Vlaamse Parlement kosteloos uit te zenden.

.../...

In vergelijking met het vigerende artikel 25 van de gecoördineerde decreten is niet langer bepaald dat deze mededelingen slechts éénmaal mogen worden uitgezonden, noch dat zij moeten worden uitgezonden in aansluiting met een hoofdjournaal. De gemachtigde ambtenaar heeft verklaard dat dit een bewuste keuze is. Wel zou het de bedoeling zijn dat de Vlaamse regering, ter uitvoering van de opdracht die haar bij de ontworpen paragraaf 3 wordt verleend, zou bepalen dat de mededelingen slechts éénmaal mogen worden uitgezonden.

De stellers van het ontwerp dienen zich af te vragen of die laatste bepaling dan toch niet best in het ontwerp zelf zou worden opgenomen.

2. Paragraaf 5 bepaalt dat de mededelingen in beginsel worden opgeschort in de periode voorafgaand aan verkiezingen.

2.1. In vergelijking met het vigerende artikel 25 van de gecoördineerde decreten wordt voor de uitzondering op de opschorting van de mededelingen van de Vlaamse overheid niet langer verwezen naar de door de Raad van Bestuur erkende gevallen van overmacht en rampen, doch enkel naar "dringende gevallen". De gemachtigde ambtenaar heeft verklaard dat het de bedoeling is aldus aan te sluiten bij de regeling inzake mededelingen door de federale regering, bedoeld in artikel 1, § 4, van de wet van 18 februari 1977 houdende de bepalingen betreffende de openbare radio- en televisiedienst. Volgens de gemachtigde zou de gedelegeerd bestuurder beslissen over het dringend karakter van een geval.

.../...

Om betwistingen te vermijden, zou in het ontwerp beter uitdrukkelijk bepaald worden wie beslist of er een dringend geval is. Het zou ook nuttig zijn om in de memorie van toelichting te verduidelijken welke gevallen de stellers van het ontwerp voor ogen staan.

2.2. Volgens de tweede volzin van paragraaf 5 mogen de dringende mededelingen van de Vlaamse overheid die tijdens een verkiezingsperiode worden uitgezonden, "noch de naam, noch de beeltenis van de aanvragende overheid bevatten", en behoren die mededelingen "louter informatief te zijn".

Wat de naam en de beeltenis betreft, heeft de gemachtigde ambtenaar verklaard dat het de bedoeling is dat de mededeling noch de naam, noch de beeltenis van een individueel Vlaams minister of parlementslid zou bevatten (1). De tekst zou best in die zin aangepast worden.

Het vereiste dat de mededelingen van de Vlaamse overheid, in de bedoelde gevallen, "louter informatief" moeten zijn, kan tot verwarring aanleiding geven (2). De vraag rijst immers of dat vereiste dan niet geldt in alle andere gevallen, en zo niet, wat dan wel de draagwijdte is van het vereiste bedoeld in de ontworpen paragraaf 2, eerste volzin. De Raad van State vraagt zich af of de bedoeling van de stellers van het ontwerp niet beter tot uiting zou

(1) Zie in die zin ook artikel 1, § 4, van de wet van 18 februari 1977.

(2) Het bedoelde vereiste komt echter reeds voor in artikel 1, § 4, van de wet van 18 februari 1977.

komen indien het woord "informatief" vervangen zou worden door het woord "zakelijk".

Ontworpen artikelen 27quater tot 27sexies van de
gecoördineerde decreten.

1. Hoewel de ontworpen artikelen 27quater tot 27sexies met elkaar verwante aangelegenheden regelen, zijn ze opgenomen in drie onderscheiden hoofdstukken.

Het zou de structuur van het ontwerp ten goede komen, indien de drie artikelen in één hoofdstuk ondergebracht zouden worden. Van de gelegenheid zou misschien ook gebruik gemaakt kunnen worden om bepalingen die gemeenschappelijk zijn voor elk van de betrokken programma's, in een afzonderlijk artikel op te nemen.

Indien geopteerd wordt voor het behoud van de drie hoofdstukken, vervange men in elk geval het opschrift van het ontworpen hoofdstuk XI, omwille van de symmetrie met de overige hoofdstukken, als volgt : "Televisieprogramma's door levensbeschouwelijke verenigingen".

.../...

2. Luidens de ontworpen artikelen 27quater, § 3, 27quinquies, § 3, en 27sexies, § 2, bepaalt de Vlaamse regering de voorwaarden, de duur en de procedure van erkenning van de betrokken verenigingen en derden.

De gemachtigde ambtenaar heeft verklaard dat bijvoorbeeld voorwaarden inzake representativiteit bepaald zouden kunnen worden. Mocht dit het geval zijn, dan dienen deze voorwaarden uiteraard te blijven binnen de grenzen bepaald in de tekst van het ontworpen decreet zelf.

Voor de rechtszekerheid zou het in elk geval aangewezen zijn om in de tekst van het ontwerp of, minstens, in de memorie van toelichting te verduidelijken welk soort voorwaarden bedoeld zijn.

3. De ontworpen artikelen 27quater, § 5, en 27quinquies, § 6, bevatten bepalingen in verband met de subsidie aan erkende verenigingen resp. erkende derden.

De Raad van State geeft in overweging om de tekst van die bepalingen te vervangen als volgt :

"De erkende levensbeschouwelijke verenigingen (resp. erkende derden) hebben recht op een subsidie waarvan het bedrag rechtstreeks ten laste komt van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Deze subsidie dekt de kosten van de vereniging (resp. de derde), met inbegrip van de technische kosten. Zij wordt rechtstreeks aan de betrokken vereniging (resp. derde) betaald, op de wijze door de Vlaamse regering bepaald.

.../...

De Vlaamse regering bepaalt jaarlijks het bedrag dat aan elk van de erkende levensbeschouwelijke verenigingen (resp. erkende derden) wordt toegekend".

4. Anders dan het vigerende artikel 27, § 15, van de gecoördineerde decreten, bevat het ontworpen artikel 27sexies geen bepaling naar luid waarvan hetgeen bepaald is in het ontworpen artikel 27quinquies, §§ 8 en 9, ook van toepassing is op de radioprogramma's bedoeld in artikel 27sexies.

Hierop gewezen, heeft de gemachtigde ambtenaar verklaard dat artikel 27sexies in die zin aangevuld zou kunnen worden, althans wat politieke derden betreft (1).

Hoofdstuk III. - Overgangsbepalingen.

Artikel 5.

Wat betreft de bevoegdheid van de Raad van State om dit artikel inhoudelijk te onderzoeken, wordt verwezen naar de algemene opmerking 1.1.

(1) Op grond van de vigerende regeling zijn thans niet enkel politieke derden, maar ook levensbeschouwelijke verenigingen en de Bond voor Grote en Jonge Gezinnen erkend om radioprogramma's te verzorgen. Het ontwerp beoogt de verdere erkenning van die verenigingen en derden mogelijk te maken.

Artikel 6.

Zoals terecht wordt opgemerkt in de memorie van toelichting, is dit artikel overbodig. Na de omzetting zet de VRT immers de rechtspersoonlijkheid van de BRTN voort, en behoudt hij alle lopende verplichtingen, met name tegenover de leden van het personeel. Dit artikel kan dan ook best weggelaten worden.

Mocht er toch twijfel bestaan over het behoud van de mandaten van de gedelegeerd bestuurder en de andere leden van het directiecomité, dan volstaat het die twijfel weg te nemen door een verklaring in de memorie van toelichting, bijvoorbeeld bij de bespreking van artikel 2, § 9, of van artikel 7 van het ontwerp.

Artikel 7.

Volgens dit artikel blijven de huidige leden van de Raad van Bestuur van de BRTN hun mandaat na de omzetting verder uitoefenen als leden van de Raad van Bestuur van de VRT.

Het huidige mandaat van de leden van de Raad van Bestuur duurt vier jaar, en niet zes jaar, zoals voortaan allicht de regel zal zijn (zie artikel 55 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen). De overgangsbepaling van artikel 7 lijkt in te houden dat het mandaat van de huidige leden verstrijkt na afloop van de periode van vier jaar. Mochten de stellers van het ontwerp een andere bedoeling hebben, dan zou de tekst aangepast moeten worden.

.../...

HOOFDSTUK IV. - Pensioenbepalingen.Artikel 9.

Overeenkomstig de regels van de formele legistiek dient melding gemaakt te worden van de teksten die een te wijzigen decreet eerder gewijzigd hebben. Men vermeldde bijgevolg dat het decreet van 13 juli 1994 gewijzigd werd bij het besluit van de Vlaamse regering van 31 januari 1996.

Artikel 10.

1. Wat betreft de bevoegdheid van de Raad van State om de bepalingen van dit artikel inhoudelijk te onderzoeken, wordt verwezen naar de algemene opmerkingen 1.1 en 1.2.

2. In de inleidende zin schrijve men : "Artikel 2bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse regering van 31 januari 1996, ..." (zie de opmerking bij artikel 9).

Dezelfde opmerking geldt, mutatis mutandis, voor de artikelen 13 en 14 van het ontwerp.

Artikel 11.

1. Wat betreft de bevoegdheid van de Raad van State om de bepalingen van dit artikel, in het bijzonder van 2°, inhoudelijk te onderzoeken, wordt verwezen naar de algemene opmerking 1.2.

.../...

2. In de inleidende zin schrijve men : "Artikel 4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse regering van 31 januari 1996, ..." (zie de opmerking bij artikel 9).

Artikel 13.

1. Wat betreft de bevoegdheid van de Raad van State om de bepalingen van dit artikel inhoudelijk te onderzoeken, wordt verwezen naar de algemene opmerking 1.2.

2. In paragraaf 2, eerste en tweede lid, schrijve men telkens "artikel 3, § 1" in plaats van "artikel 3, § 1, van dit decreet".

In paragraaf 2 vervange men de woorden "het van kracht worden" door "de inwerkingtreding". Vanuit wetgevingstechnisch oogpunt dient voorts verwezen te worden naar de inwerkingtreding van artikel 13 van het ontwerp in plaats van naar de inwerkingtreding van het ontworpen artikel 36bis, § 2, eerste lid, van het decreet van 13 juli 1994.

Artikel 14.

Wat betreft de bevoegdheid van de Raad van State om de bepalingen van dit artikel inhoudelijk te onderzoeken, wordt verwezen naar de algemene opmerkingen 1.1 en 1.2.

.../...

Artikel 15.

1. Wat betreft de bevoegdheid van de Raad van State om de bepalingen van dit artikel inhoudelijk te onderzoeken, wordt verwezen naar de algemene opmerking 1.1.

2. In de inleidende zin vervange men het woord "toegevoegd" door "ingevoegd".

Dezelfde opmerking geldt voor artikel 17.

Artikel 16.

Wat betreft de bevoegdheid van de Raad van State om de bepalingen van dit artikel inhoudelijk te onderzoeken, wordt verwezen naar de algemene opmerking 1.1.

Hoofdstuk V. - Slotbepalingen.

Artikel 18.

1. Dit artikel bevat een bepaling die een essentieel aspect regelt van de omzetting van de BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht. In die omstandigheden hoort het artikel niet thuis in een hoofdstuk dat slechts "slotbepalingen" bevat, en zouden de bepalingen van dit artikel best verwerkt worden in het ontworpen hoofdstuk I, dat specifiek de omzetting betreft.

.../...

2. Uit de tekst van artikel 18 en de toelichting bij artikel 2 van het ontwerp blijkt dat de Vlaamse Gemeenschap de bestaande pensioenverplichtingen ten laste van de BRTN zal aanzuiveren.

De gemachtigde ambtenaar heeft in dit verband verklaard dat nog niet is uitgemaakt of de Vlaamse Gemeenschap de bedoelde last zou overnemen, dan wel of zij daarvoor een dotatie zou verlenen. Voorts zou de aanzuivering betrekking hebben, niet op de volledige bestaande pensioenlast, maar enkel op de bijkomende last die voortvloeit uit de sluiting van het pensioenfonds.

Een en ander zou in de tekst verduidelijkt moeten worden.

Artikel 19.

1. Voor de in het eerste lid beoogde wijziging van artikel 79 van de gecoördineerde decreten is het voldoende het cijfer "22" te vervangen door "25, § 1".

2. Volgens het tweede lid worden in een aantal artikelen van de gecoördineerde decreten de woorden "de openbare omroep van de Vlaamse Gemeenschap" vervangen door de woorden "de Vlaamse radio- en televisieomroep met de openbare omroepopdracht".

.../...

2.1. Het zou eenvoudiger zijn om de woorden "de openbare omroep van de Vlaamse Gemeenschap" te vervangen door "de Vlaamse Radio- en Televisieomroep".

2.2. Artikel 122 van de gecoördineerde decreten, dat opgenomen is in de opsomming van te wijzigen artikelen, zou beter opgeheven worden. Het gaat om een overgangsbepaling die niet op haar plaats is in de gecoördineerde decreten (1), en die overigens uitgewerkt is.

2.3. In artikel 86 van de gecoördineerde decreten is sprake van "de openbare radio- en televisieomroep van de Vlaamse Gemeenschap". Ook die woorden zouden aan de nieuwe terminologie aangepast moeten worden.

2.4. In de artikelen 80, 90, 93, § 3, 99, 100, 101, 102, 103, § 1, en 104 van de gecoördineerde decreten is sprake van "(radio- en) televisieomroep(en) van of erkend door de Vlaamse Gemeenschap".

Om elke betwisting te vermijden, zou het aanbeveling verdienen te voorzien in de vervanging van die woorden door "de Vlaamse Radio- en Televisieomroep en de (radio- en) televisieomroepen erkend door de Vlaamse Gemeenschap".

(1) Terecht is een soortgelijke overgangsbepaling thans opgenomen in een autonoom artikel van het ontworpen decreet (artikel 7).

Artikel 20.

Volgens artikel 20, 2 (lees : 20, 2°) treedt artikel 4 van het ontworpen decreet, in zoverre daarbij de artikelen 15, § 4, en 23, §§ 2 en 3, worden vervangen, in werking op 12 februari 1996.

Het is de Raad van State niet duidelijk met welke bedoeling in een retroactieve inwerkingtreding wordt voorzien. De inwerkingtreding van de genoemde bepalingen op hetzelfde ogenblik als de inwerkingtreding van de (meeste) overige bepalingen van artikel 4 van het ontwerp lijkt geen enkel probleem op te leveren vanuit het oogpunt van de continuïteit.

Indien geen dwingende redenen ingeroepen kan worden voor de bedoelde retroactiviteit, wordt het 2° best geschrapt.

Artikel 21.

Dit artikel voorziet in de opheffing van de bepalingen van het decreet van 22 december 1995, met uitzondering van een aantal in 1°, 2° en 3° genoemde bepalingen.

De bepalingen bedoeld in 1° en 2° zijn wijzigende bepalingen. Het is niet gebruikelijk zulke bepalingen op te heffen, aangezien zij van bij de inwerkingtreding uitgewerkt zijn. De gewijzigde of vervangen bepalingen zouden zelf wel gewijzigd, vervangen of opgeheven kunnen worden, hetgeen te dezen trouwens grotendeels gebeurt in artikel 4 van het

.../...

ontwerp. Nu het niet gebruikelijk is wijzigende bepalingen op te heffen, is het legistiek ook onverantwoord in uitzonderingen op zulke opheffingen te voorzien.

De enige autonome bepalingen van het decreet van 22 december 1995, die wegens dat kenmerk zelf vatbaar zouden zijn voor opheffing, zijn terug te vinden in de artikelen 12 tot 14. Precies die artikelen worden echter, blijkens artikel 21, 3°, van het ontwerp, aan de opheffing onttrokken.

In het licht van het voorgaande is artikel 21 overbodig en legistiek onverantwoord. Het dient dan ook weggelaten te worden.

De kamer was samengesteld uit

de Heren :	W. DEROOVER,	kamervoorzitter,
	P. LEMMENS,	staatsraden,
	L. HELLIN,	
Mevrouw :	Y. MERCHIEERS,	assessoren van de
de Heer :	H. COUSY,	afdeling wetgeving,
Mevrouw :	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. L. VERMEIRE, adjunct-auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. P. BARRA, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

W. DEROOVER.